Національний технічний університет України «КПІ ім. Ігоря Сікорського» Факультет Інформатики та Обчислювальної Техніки

Кафедра інформаційних систем та технологій

Лабораторна робота №1

з дисципліни «Вступ до технології Data Science»

на тему

«ПІДГОТОВКА ТА АНАЛІЗ ДАНИХ ДЛЯ СТАТИСТИЧНОГО НАВЧАННЯ»

Виконала: студентка групи IC-12 Павлова Софія

Перевірив: Баран Д. Р.

1. Постановка задачі

Мета роботи:

Виявити дослідити та узагальнити особливості застосування методів статистичного навчання для задач визначення статистичних характеристик вхідного потоку даних з використанням спеціалізованих пакетів мови програмування Руthon.

Завдання III рівня:

- 1. Провести парсинг самостійно обраного сайту. Вміст даних, що підлягають парсингу обрати самостійно.
  - 2. Результати парсингу зберегти у файлі. Тип файлу обрати самостійно.
  - 3. Оцінити динаміку тренду реальних даних.
  - 4. Здійснити визначення статистичних характеристик результатів парсингу.
- 5. Синтезувати та верифікувати модель даних, аналогічних за трендом і статистичними характеристиками реальним даним, які є результатом парсингу.
  - 6. Провести аналіз отриманих результатів.

2. Виконання

2.1. Провести парсинг самостійно обраного сайту. Вміст даних, що підлягають парсингу – обрати самостійно

Зважаючи на основну мету парсингу – збір та систематизацію даних, та події, які зараз актуально моніторити, для парсингу було обрано сайт https://www.minusrus.com/. Даними, які будемо парсити будуть втрати російського війська з початку повномасштабного вторгнення.

Рисунок 1 – Вигляд сайту для парсингу

Категоріями даних виступатимуть: *Особовий склад, Бойові броньовані машини, Танки, Артилерія, Літаки, Гелікоптери, Кораблі.*

```
import requests
            result_list['date'].append(date.text)
            result list['personnel'].append(clean number(person.text))
            result list['armed vehicles'].append(int(a v.text))
        result_list['tanks'].append(int(tank.text))
for artillery in artilleries:
            result list['aircrafts'].append(int(aircraft.text))
            result list['helicopters'].append(int(helicopter.text))
            result_list['ships'].append(int(ship.text))
```

У результаті виконання програми отримуємо скрипт HTML-сторінки сайту, та отримані дані парсингу:

```
Статус код: 200
HTML сторінка:
<!doctype html>
<html data-n-head-ssr lang="uk_UA" data-n-head="%7B%22lang%22:%7B%22ssr%22:%22uk_UA%22%7D%7D">
    <meta data-n-head="ssr" charset="utf-8"><meta data-n-head="ssr" name="viewport" content="width=device-w
          window.dataLayer = window.dataLayer || [];
          function gtag(){dataLayer.push(arguments);}
          gtag('js', new Date());
          gtag('config', 'G-XXXXXX');
        </script><link rel="preload" href="/_nuxt/c8ace95.js" as="script"><link rel="preload" href="/_nuxt/</pre>
.resize-observer[data-v-8859ccóc]{background-color:transparent;border:none;opacity:0}.resize-observer[data-
.nuxt-progress{background-color:#000;height:2px;left:0;opacity:1;position:fixed;right:0;top:0;transition:wi
.main{width:calc(33.33333% - var(--grid-gutter)*2/3)}.main_wrapper{display:flex;justify-content:space-betw
.header{display:flex;justify-content:space-between;padding:32px 0 40px}.logo{align-items:center;display:fle
.share-variety{cursor:pointer;padding:10px}.share-variety:hover{color:gray}
.vue-circular-progress{display:inline-block}.vue-circular-progress .circle{position:relative}.vue-circular-
.support[data-v-7e0c7f8e]{display:flex;justify-content:space-around;padding:88px 58px 32px}.support__block[
.footer{border-top:2px solid var(--black);margin-top:5ópx;padding:22px 0 72px}.footer p{font-size:18px;line
 </head>
    <div data-server-rendered="true" id="__nuxt"><!---><div id="__layout"><div class="container"><header c</pre>
        </span></div> <div class="amount-details"><div class="amount-details__item"><span>поранено</span> <
           ~828.810
           <span class="base-tooltip">?</span></div></div></div> <div class="statistics"><div class</pre>
  </body>
```

Рисунок 2 – Скрипт сайту

```
Результат париснгу:
['25.09.2023']
[276270]
[8927]
[4667]
[6260]
[315]
[316]
```

Рисунок 3 – Дані парсингу

2.2. Результати парсингу зберегти у файлі. Тип файлу обрати самостійно

Результати парсингу будемо зберігати в файлі .xlsx.

Код програми напишемо так, щоб наш парсер дописував нові дані в існуючу таблицю, а не створював кожного разу нову. Таким чином, через декілька днів парсингу можна накопичити необхідний дата сет.

```
# Читаемо існуючу таблицю з файлу, якщо вона існує

try:
    existing_df = pd.read_excel("rosnia_new.xlsx")

except FileNotFoundError:
    existing_df = None

# Перетворюемо результати парсингу в DataFrame

new_df = pd.DataFrame(data=parsing_site(url))

# Перевіряємо, чи є існуюча таблиця

if existing_df is not None:
    # Дописуємо нові дані до існуючої таблиці
    updated_df = pd.concat([existing_df, new_df], ignore_index=True)

else:
    updated_df = new_df

# Зберігаємо оновлену таблицю

updated_df.to_excel("rosnia_new.xlsx", index=False)
```

Створилась таблиця «rosnia.xlsx», у кожен стовпець якої додано інформацію по втратах росії за вказаний день:

Рисунок 4 – Таблиця з вмістом парсингу

Повторимо парсинг сайту, змінюючи дату, за яку хочемо отримати інформацію. Зберемо дані за 1-21 вересня 2023 року.

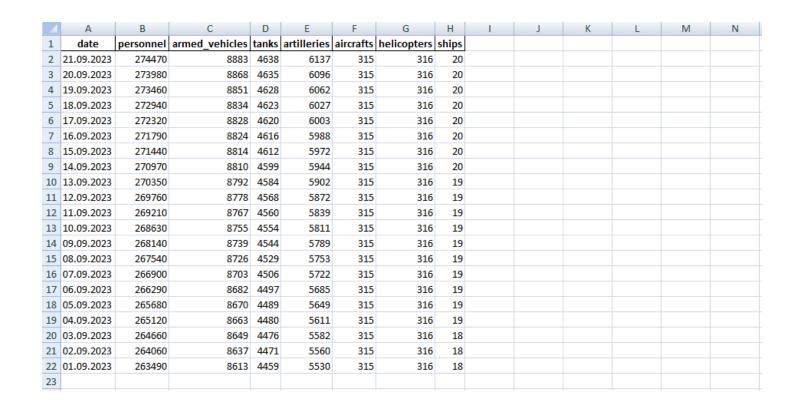

Рисунок 5 – Датасет, з яким будемо працювати

2.3. Оцінити динаміку тренду реальних даних

Для початку зчитаємо дані з таблиці та відсортуємо їх у порядку зростання дати. Програму реалізуємо таким чином, щоб користувач міг обирати режим зчитування даних.

```
import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt
   df sorted = df.sort values(by='date', ascending=True)
```

При виборі режиму роботи програми = 1, отримуємо вибірку стовпця «personnel» – втрати особового складу.

```
Оберіть джерело вхідних даних та подальші дії:
1 - Особовий склад
2 - Бойові броньовані машини
4 - Артилерія
5 - Літаки
6 - Гелікоптери
7 - Кораблі
mode: 1
Вибрірка - personnel
    263490
     264060
    264660
    265120
    265680
    266290
     266900
    267540
     268140
    269210
     269760
     270350
    270970
     271440
    271790
    272320
   272940
   273460
    273980
   274470
Name: personnel, dtype: int64
Джерело даних: https://www.minusrus.com/
```

Рисунок 6 — Вибірка, з якою будемо працювати

Визначимо характеристики вибірки та лінію тренду.

Лістинг коду:

```
valT T = valT.dot(val)
plt.grid(True)
plt.title(title)
```

Результат:

У результаті отримуємо регресійну модель та графік розподілу випадкової величини.

Рисунок 7 – Динаміка лінії тренду

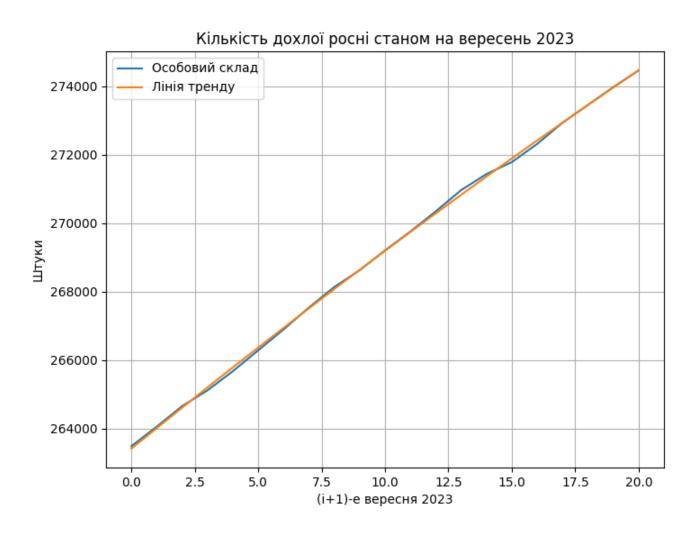

Рисунок 8 – Графік розподілу реальних даних

Отримано наступні коефіцієнти регресійної моделі: $y(t) = 263418.70129870024 + 602.9829118250829 * t + -2.5153793574886176 * t^2$ Бачимо, що графік має лінійну залежність.

Лістинг коду:

Результат:

```
Статистичні характеристики вибірки

Кількість елементів вибірки = 21

Матиматичне сподівання = 9.479533348764691e-10

Дисперсія = 4337.055626077996

Середнє квадратичне відхилення = 65.85632563450527
```

Рисунок 9 – Статистичні характеристики вибірки

2.5. Синтезувати та верифікувати модель даних, аналогічних за трендом і статистичними характеристиками реальним даним, які є результатом парсингу

За отриманою регресійною моделлю, синтезуємо штучну вибірку.

Лістинг коду:

```
[...]

'''Блок моделі'''

def model(a, b, c, mode):
    # Генерування часової послідовності (змінної х)
    x = np.linspace(0, 21, 21) # Від 0 до 21 з 21 рівномірно розподіленим значенням
    # Розрахунок значень моделі
    y = a + b*x + c*x*x
    plot(y, x, 'Синтезована за лінійним трендом модель', names[mode-1], names[mode-1],
    '(i+1)-е вересня 2023', 'Штуки')
    return y

'''Основний блок'''

[...]
    if data mode in range(1, len(names) + 1):
        [...]
    # Синтезація моделі
        model = model(coef[0, 0], coef[1, 0], coef[2, 0], data_mode)
```

Результат:

Отримано модель, аналогічну за трендом до реальних даних.

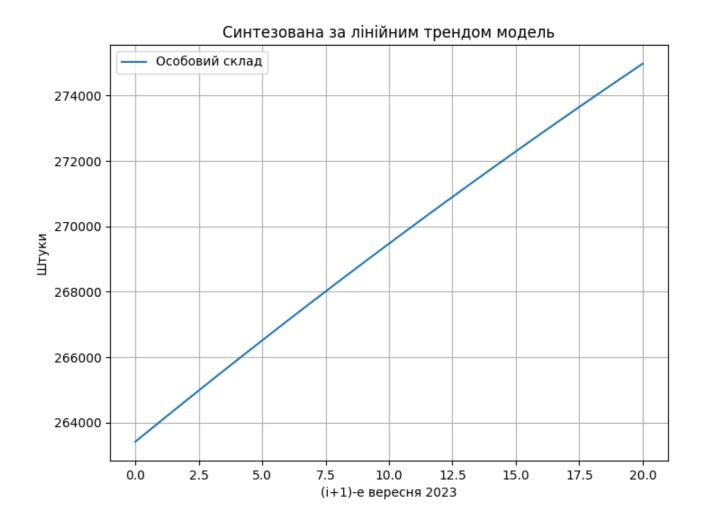

Рисунок 10 – Синтезована за трендом модель

Додамо до моделі стохастичний шум, так, як реальні дані часто містять випадковий шум. Використаємо *нормальний закон* для генерації стохастичного шуму.

```
[...]

"''Eлок моделі'''

[...]

# Функція додавання нормального шуму

def norm_shum (model, n, m, skv):
    shum = np.random.normal(m, skv, n)
    df_shum = np.zeros((n))
    for i in range(n):
        df_shum[i] = model[i] + shum[i]
    return df_shum
```

```
'''Основний блок'''

[...]

if data_mode in range(1, len(names) + 1):

[...]

# Додавання стохастичного шуму

model_shum = norm_shum(model, len(model), ser, skv)

plot(model_shum, model_shum, 'Модель + нормальний шум', names[data_mode-1],
names[data_mode-1], '(i+1)-e вересня 2023', 'Штуки')
```

У результаті отримаємо графік моделі з нормальним шумом.

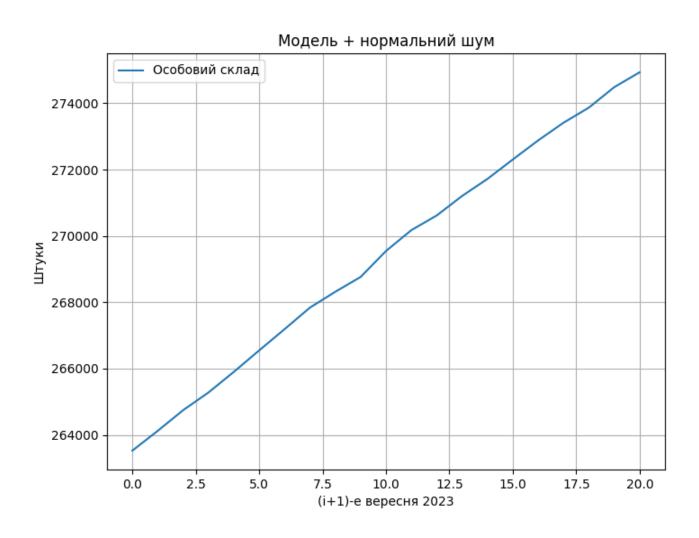

Рисунок 11 – Синтезована модель з нормальним шумом

Визначимо характеристики синтезованої моделі.

Лістинг коду:

```
def stat characteristics out (df):
   stat characteristics out(model shum)
```

Результат:

Бачимо, що статистичні характеристики моделі наближені до характеристик реальних даних. Про це також свідчить відносно невелика динамічна похибка моделі.

```
Статистичні характеристики вибірки

Кількість елементів вибірки = 21

Матиматичне сподівання = 9.479533348764691e-10

Дисперсія = 4337.055626077996

Середнє квадратичне відхилення = 65.85632563450527

Статистичні характеристики моделі

Кількість елементів вибірки = 21

Матиматичне сподівання = 7.206662779762632e-10

Дисперсія = 2992.012882312153

Середнє квадратичне відхилення = 54.699295080578075

Динамічна похибка моделі = 40.082313314344816
```

Рисунок 12 – Статистичні характеристики моделі

Оцінимо якість створеної моделі та порівняємо графіки. Для оцінки використаємо коефіцієнт детермінації $\mathbb{R}^2$.

Коефіцієнт детермінації свідчить про 99% відповідність моделі реальним даним.

Рисунок 13 – Верифікація моделі

Порівняємо графіки вибірок і побачимо, що вони близькі за значеннями, але все ж мають певну розбіжність.

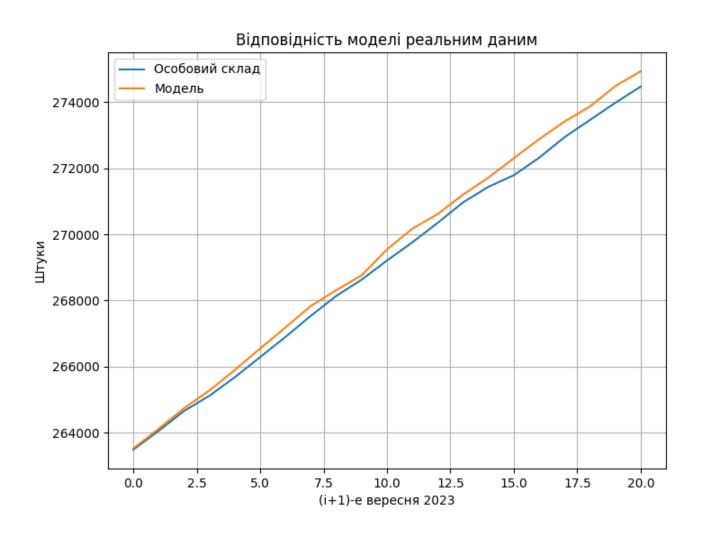

Рисунок 14 – Відповідність моделі реальним даним

2.6. Провести аналіз отриманих результатів

За вхідну вибірку ми взяли реальні дані.

Визначені характеристики вхідної вибірки – підтверджено графіком:

Часова надмірність даних з лінійним розподілом.

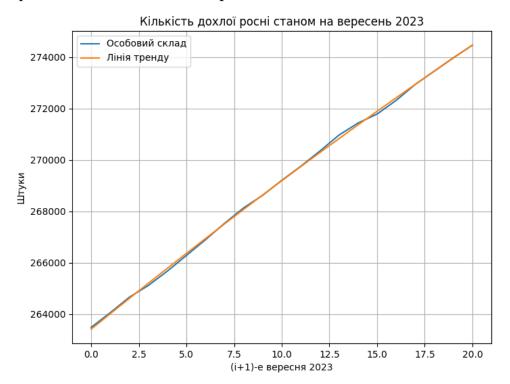

Рисунок 15 – Графік, що підтверджує часову надмірність та лінійність розподілу даних

Статистичні характеристики вхідної вибірки – підтверджено виводом:

Кількість реалізацій випадкової величини (об'єм вибірки) = 21.

 $Cередн \varepsilon$ значення розподілу = 9.479533348764691e-10.

Середньо квадратичне відхилення розподілу = 65.85632563450527.

```
Статистичні характеристики вибірки

Кількість елементів вибірки = 21

Матиматичне сподівання = 9.479533348764691e-10

Дисперсія = 4337.055626077996

Середнє квадратичне відхилення = 65.85632563450527
```

Рисунок 16 – Вивід, що підтверджує статистичні характеристики вибірки

Регресійна модель вхідної вибірки – підтверджено виводом:

 $y(t) = 263418.70129870024 + 602.9829118250829 * t + -2.5153793574886176 * t^2$

Рисунок 17 – Вивід, що підтверджує параметри регресійної моделі

<u>Синтезована штучна модель, аналогічна до вхідної вибірки за трендом</u> - підтверджено графіком:

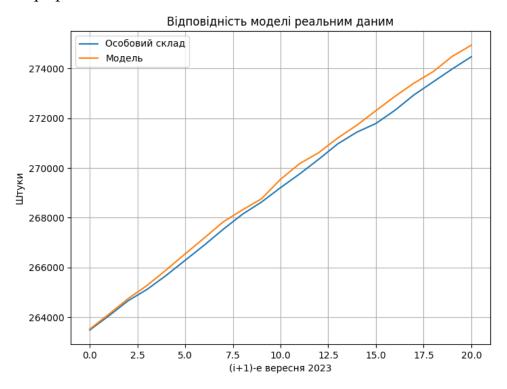

Рисунок 17 – Графік, що підтверджує відповідність тренду моделі до вибірки

<u>Статистичні характеристики синтезованої моделі, наближені до вхідної вибірки</u> — підтверджено виводом:

Кількість реалізацій випадкової величини (об'єм моделі) = 21.

Cереднс значення моделі = 7.206662779762632e-10.

Cередньо квадратичне відхилення моделі = 54.699295080578075.

Динамічна похибка моделі = 40.082313314344816.

```
Статистичні характеристики моделі
Кількість елементів вибірки = 21
Матиматичне сподівання = 7.206662779762632e-10
Дисперсія = 2992.012882312153
Середнє квадратичне відхилення = 54.699295080578075
Динамічна похибка моделі = 40.082313314344816
```

Рисунок 16 – Вивід, що підтверджує статистичні характеристики моделі

Синтезована модель верифікована – підтверджено виводом:

Коефіцієнт детермінації (ймовірність апроксимації) = 0.9900093635200369.

```
Якість моделі
------
Кількість елементів вибірки = 21
Коефіцієнт детермінації (ймовірність апроксимації) = 0.9900093635200369
```

Рисунок 17 – Вивід, що підтверджує верифікацію моделі

Висновок:

Методи статистичного навчання, такі як регресія та аналіз часових рядів, можуть бути використані для визначення статистичних характеристик вхідного потоку даних в Python.

Регресійний аналіз може бути використаний для визначення залежності між змінною (наприклад, кількість втрат росії), та однією або декількома іншими змінними (наприклад, час).

Методи аналізу часових рядів можна використовувати для визначення статистичних характеристик, таких як середнє значення та середньо квадратичне відхилення.

Відповідність обрахованих числових характеристик статистичної вибірки та синтезованої моделі доводять адекватність розрахунків та правильність виконання поставленого завдання.

Розроблені програми можна використовувати для парсингу сайтів, визначення статистичних характеристик реальних даних та синтезації моделей, аналогічних за трендом та статистичним характеристикам реальним даним.